

endast v. bst, av 27 a h. bst jämte en liten del av hst, av 36 s mellanstapeln och nedre stapeln. 38 e är stunget; däremot icke 43 och 53 i.

Om namnet *Sigviðr* se Sö 276, om *Sigræifr* Sö 293 och E. Wessén, *Nordiska namnstudier*, s. 108, om *Sinarr* U 57. Den *Sinarr*, till vars minne ristningen är gjord, är säkerligen samme man som jämte två bröder låtit resa U 57 över sin fader Björn, som bodde i Ulvsunda.

59. Riksbý, Bromma församling, Stockholm.

Pl. 34, 38.

Litteratur: se U 58.

Äldre avbildningar: se U 58.

Ristningen finnes i samma berghäll som U 58, 2 m. t. h. om denna.

Ristningen börjar 40 cm. ovanför markytan. Höjd 1,07 m., bredd 1,02 m. Ristningen är sålunda nästan rund. Avflagring och vittring ha förstört vissa delar av ristningen; den synes ej heller ha varit särdeles jämnt huggen och är delvis svårläst. Särskilt gäller detta om inskriftens början och slut.

Inskrift:

neistr : lit : rista : runar : þisa : ehti · fapur sein : fasta : olf : aik

5 10 15 20 25 30 35 40 45

Næstr(?) let rista runar þessar æptir faður sinn Fasta ...

»Näst lät rista dessa runor efter sin fader Faste ...»

Till läsningen: I första namnet äro 1 n och 5—6 tr fullt tydliga. Bst i 1 n är dock ganska svag; helt uteslutet är icke, att ursprungligen kan ha varit ristat h. 2 e synes ha en huggen prick mitt på staven. Det följande bör uppfattas såsom två runor is, icke såsom r, vilket jag tidigare menat. Tydligt stungna äro 24 och 34 e. Efter 32 r finnes intet sk. 37—44 **fasta : olf** är fullt säkert. Det sista av inskriften är däremot svagt och osäkert, delvis på grund av att stenyttan här är ojämn. 45 a är dock tämligen tydlig, med kort bst, runan kan därför möjligen vara e. 47 k är svagt skönjbar och osäker. Av hst synes övre och nedre delen. Bst är mycket otydlig, men något annat än k kan ej komma i fråga. Efter denna runa finnes intet, ej ens sk. — Brate: 1—6 **netstr** (»på det första t är h. kännestreckket otydligt»); 42—47 **ouf : abi** (»en fåra utgör nedre bistafven i 43 u»); efter 45 a läser Brate b och »ett stycke bortom en korsande slinga» i (»en linje som egentligen icke ser ut som de öfriga huggna, enär den är ojämn och krokig, men som dock tyckes böra antagas vara huggen, då dess fåra icke fortsättes öfver slingan på någondera sidan»).

ei förekommer både i 1—6 **neistr** och 33—36 **sein**. I det senare fallet kan det vara kompromiss av skrivningarna **sin** och **sen**. I båda fallen åsyftar det säkerligen icke diftong, utan är ett försök att beteckna ett e- eller ä-ljud. 1—6 **neistr** torde sålunda återge ett *Næstr*. Ett sådant personnamn är annars icke känt, men kan till sitt ursprung knappast vara annat än superlativen *næstr* 'närmast'. — Brate, som läser **netstr**, uppfattar detta som identiskt med isl. *neztr* 'nederst', superlativ av *neðan* 'nedan'.

Efter 37—41 **fasta** läser Brate **ouf : abi**, vilket han tolkar a *Ulfaby* 'i Ulvaby'. »Något Ulfaby finnes emellertid icke uppvisat för denna trakt men kan väl hafva funnits i närheten af det **ulsunti** dat. sg., som nämnes på D 2:29 [U 57] såsom gård och ännu finnes bevarat i Ulf-sunda.» Även om läsningen hade varit riktig, förutsätter denna tolkning, att ett l blivit utelämnat mellan u och f, att i står för y, att skiljetecknet blivit felaktigt insatt och att prepositionen a i denna inskrift blivit betecknad med o-runan. Man skulle för övrigt här icke vänta

prepositionen *a*, utan *i*. — Osäkert är givetvis också mitt tidigare förslag att läsa **olf : ek** och tolka detta som *Ulf^r hiogg* 'Ulv högg'. Möjligen slutar inskriften helt enkelt med **fasta : olf :**, en otymplig skrivning av namnet Fastulv.

60. Ängby, Bromma församling, Stockholm.

Pl. 39.

Litteratur: L 372, D 2: 28. R. Dybeck, Svenska runurkunder 2 (1857), n:r 64 (s. 15); G. Stephens, ONRM 2, s. 631; UFT h. 2 (1872), s. 16, 79, h. 5 (1876), s. 103; E. Brate och S. Bugge, Runverser (ATS 10), s. 41 f.; E. Brate, Svenska runristare, s. 123, Anteckningar (ATA); H. Rydh och B. Schnittger, Där fädrens kummel stå 1 (2 uppl., 1928), s. 27; E. Wessén, Runstenarna i Bromma, s. 33 f.; Stockholmstraktens natur- och kulturminnen (1935), fornminnesregistret n:r 186.

Äldre avbildningar: Teckning från 1700-talets mitt, inlämnad till C. R. Berch av Herr Hermelin (i J. G. Liljegrens Fullständig Bautil, ATA); O. Wallgren 1848, litografi (ATA); Dybeck (D 8v:o n:r 64, D 2: 28); Brate 1902 (ATA); Wessén 1931 a. a.

Runstenen står i Ängby villastad, på en tomt i kvarteret Runstenen, som har lämnats öppen och obebyggd, mellan Runstensvägen 10 och 12, omkring 50 m. från vägen Bromma villastad—S. Ängby och omkr. 275 m. N om St. Ängby gård. — Platsen är utmärkt på Geologiska kartbladet »Stockholm» och på kartan över »Stockholmstraktens natur- och kulturminnen».

Ängby-stenen är känd först genom en teckning från 1700-talets mitt, inlämnad av Herr Hermelin till C. R. Berch, som var sekreterare i Antikvitetsarkivet från 1750. Däremot saknas den i *Bautil* och har varit okänd för 1600-talets fornforskare. — Dybeck, som ansåg, att den hörde »till de vackraste minnesmärken i hufvudstadens grannskap», fann den »på en stenig jordförhöjning i Ängby norra gärde, vid vägen mellan gården och Stockholm». Brate antecknar (1902), att »runstenen står rest invid västra sidan af vägen till Stora Ängby från Räckstad med runsidan vänd från vägen; runstenen står på en stenbacke i gärdet N om St. Ängby gård». Den står kvar på samma plats, om också omgivningarna nu ha blivit mycket förändrade. Vägen närmast NV om stenen (Beckombergavägen) är den gamla utfartsvägen från Ängby gård till landsvägen Stockholm—Tyska botten—Drottningholm, och denna är i huvudsak bevarad i vägen Bromma villastad—Södra Ängby.

Gnejs, särskilt nedre delen mycket strimmig. Höjd 2,30 m., bredd nedtill 1,20 m. Ett mycket vackert stenblock, ristat på två sidor, den mot S vända framsidan och den h. smalsidan. Denna senare innehåller dock endast ornamentik. Framsidans ristning är nedtill svårt skadad genom avflagring och vittring. Slutet av inskriften är därigenom förstört. Även i övrigt är inskriften delvis svårläst.

Inskrift:

kirrpu prir utr × lrt + rnesn × stnea + iftrr + bira fnpur + rkrkripnr × hna × ohr × irfrkr urpa × h ... - ... þ
 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65

I bruket av runorna har inskriften ett par egenheter: den använder **r**-runan som tecken för *i*, *e*, den förväxlar **a** och **n** (utom en gång, i ordet **urpa**) och den har en gång **h** i stället för **a**. Om man i stället insätter de riktiga tecknen, blir inskriftens lydelse följande:

kiripu piir utr × lit + raesa × staen + iftir + birn fapur ikikripar × han × oar × irfiki uipa × h ... - ... þ
 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60 65

... Uddr let ræisa stæin æftir Biorn, faður Ingiriðar. Han var ærfingi Viða ...

»... Udd lät resa stenen efter Björn, Ingrid's fader. Han var Vides arvinge ...»

Till läsningen: Alla runorna i 1—13 **kirrpu prirutr** äro fullt säkra. 19 **e** är sannolikt, 24 **e** fullt säkert stunget. 22 är binderuna av **s** och **t**. 43 **k** är tydligt; icke **f**. 61—64 **urpa** äro grunda men torde kunna anses fullt säkra. Detsamma gäller om 65 **h**, men därpå följer en av-